

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي:
ژباړه: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.
زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره گډوډ کیده.
تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرگندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۲۰)

۶ نومبر ۲۰۲۲ م

۱۱ ربیع الثانی ۱۴۴۴ هـ ق

یک شنبه ۱۵ لړم ۱۴۰۱ هـ ش

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د قضائي تفتیش پلاوي د بدخشان او تخار ولایتونو له محاکمو لیدنه وکړه

مرافعه محکمې له رئیس مولوي شمس الله (عزيزي) سره ناسته وکړه، ورپسې یې د پلان مطابق د (۲۶) ولسوالیو له شرعي محاکمو، د مرکز فیض آباد د شهري محکمې ریاست اړوند دپوانونو، د استیناف له دپوانونو، مرکزي زندان، د قوماندانۍ له محبس او د مرافعه محکمې ریاست تفتیش ترسره کړ.

څخه د مخنیوي په باره کې اصولي اجراءات ترسره شي.))
بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب درېیمه پرېکړه د دې متدالمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت تمیزونو دپوانونو مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شوه ترڅو د هغې په رڼاکې شرعي او اصولي کړنې ترسره شي.

پاڼې برخه ۲

ته راجع شوی وو او په اړه یې د پلټنې سپارښتنه شوې وه. په دې ناسته کې د یادې موضوع اړوند له مربوطه مراجعو څخه لازم اطمینان ترلاسه شو.

بدخشان ولایت ته سفر:

د سترې محکمې یاد قضائي پلاوي بدخشان ولایت ته د سفر پر مهال د یاد ولایت د

محکمه به اولاً د قضایای امارت ریاست څخه د مدعی بها ځمکې په باره کې په تحریري ډول معلومات غواړي او دا اطمینان به حاصلوي چې مدعی بها ځمکه خو به امارتي نه وي، کله چې دا معلومه شوه چې ځمکه امارتي نه ده، محکمه دې په موضوع کې شرعي فیصله وکړي او که ځمکه امارتي ثابته شوه، په دې صورت کې دې د امارتي ځمکې د غضب

پاڼې برخه ۳

موجودیت کې د دغه ولایت د شهري محکمې د رئیس، د یادې محکمې د عامه امنیت دپوان له رئیس او د جزاء دپوان له رئیس سره ناسته وکړه.

په دې ناسته کې د تخار ولایت د شهري محاکمو اړوند هغو بندیانو په اړه تفصیلي پلټنه وشوه چې لېست یې د سترې محکمې د مقام لخوا د سترې محکمې د تفتیش ریاست

موضوع داسې وه: ((د امارتي ځمکو د غضب څخه د مخنیوي په باره کې محاکم څرنگه اجراءات وکړي؟))

د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۶) مورخ ۱۴۴۴/۲/۲۴ هـ ق د درېیمې پرېکړې په اساس، د پورته ذکر شوې موضوع په اړه داسې هدایت وکړ:
((د ځمکې دعوه چې کله محکمې ته راشي

پاڼې برخه ۳

بدخشان او تخار ولایتونو ته سفر پیل کړ.
د سترې محکمې د قضائي تفتیش یاد پلاوي د (۱۵) ورځني سفر په لومړي پړاو کې تخار ولایت ته سفر وکړ.

تخار ولایت ته سفر:

د سترې محکمې دغه قضائي پلاوي د تخار ولایت د مرافعه محکمې په مقر کې د یادې محکمې د رئیس مولوي محمد صابر په

د سترې محکمې متدالمالونه

محکمې د رئیس محترم شیخ عبدالحکیم «حقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا د اعضاوو په گډون په تاریخ ۱۴۴۴/۲/۲۴ هـ ق چې د ۱۴۰۱ هجري لمريز کال د سنبلې میاشتې د دېرشمې (۳۰) نېټې سره سمون خوري، د عالي شورا غونډه داڼه شوه چې د یاد مجلس په اجندا کې درېیمه

د سترې محکمې د محترم مقام په اجازه د قضائي تفتیش محترم ریاست لخوا د بدخشان او تخار ولایتونو د محاکمو د قضائي پلټنې په موخه د یاد ریاست د قضائي مسلکي مفتیشینو څخه جوړ اووه کسيز پلاوي ته دنده و سپارل شوه چې د یادو ولایتونو د محاکمو قضائي پلټنه ترسره کړي، په همدې موخه یاد پلاوي د ۱۴۴۴ کال د صفر المظفر میاشتې په ۱۹مه

د متدالمال ګڼه: ۲۴

نېټه: ۱۴۴۴/۳/۱۰ هـ ق
د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دپوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!
السلام عليكم ورحمت الله وبركاته
وبعد: د افغانستان اسلامي امارت د سترې

اسلامي حکومت

دويمه برخه:

۳- د مدني قوانينو شتون: اسلام د قضاء عام اصول او مبدي بيان کړي دي، د نور تفصيل لپاره مجتهدينو ته واک ورکړل شوی دی ترڅو د عام مصلحت پر بنیاد د قاعدې او پرېکړې وضع وکړي.

۴- مساوي پرېکړې به کيږي: د اسلامي دولت د واک له نښو څخه دا دی چې د رئیس او عام وگړي ترمنځ به یو ډول پرېکړه کيږي. په دې اړه الله تعالی د سورت النساء په ۱۳۵ آیت کې فرمایي:

ژباړه: ای مؤمنانو! د عدالت علمبرداران او د خدای لپاره شاهدان واوسئ که څه هم چې ستاسې د عدالت کولو او شاهدۍ زیان په خپله تاسې یا ستاسې مور او پلار یا ستاسې خپلو خپلوانو ته هم راجع کېږي. د معاملې لوری که شتمن وي او که بېوزله، الله (جل جلاله) ستاسې څخه زیات د هغه خیرغوښتونکی دی. نو په دې اساس د خپلو نفسي غوښتنو د پیروي له امله عدالت مه پرېږدئ. او که تاسې گډې وډې ووايست یا له رښتیا ویلو څخه ډډه وکړئ، نو وپوهېږئ تاسې چې څه کوئ! الله پرې خبر دی.

اخذليک: تتمه النظام، ۱۲ صفحه، تأليف: قاضي القضاة شيخ عبدالحكيم حقاني صاحب/ ژباړن: مولوي عبدالرحيم راشد

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د قضائي...

د دې لیدنې په دوران کې د یادو محاکمو اړوند قضائي اواداري چارې وڅېړل شوي، د محاکمو د اداري جوړښت، کاري ترتیب، قضائي خدماتو، د کارکوونکو معرفت او کاري ظرفیت، خپل منځي کاري همغږي، کاري حجم، کاري چټکتیا، د تحریراتو شفافیت، کاري مهال وېش، د کاري بهیر پر وړاندې شته خنډونو، بشري، لوژستيکي او تخنیکي مشکلاتو، له مراجعینو او بنديانو سره د اداري او

اخلاقي چلند او وظیفوي برخورد په اړه بشپړه پلټنه ترسره شوه.

د محاکمو د قضائي او اداري کارکوونکو څخه د یادو چارو په اړه پوره معلومات وشول او د محاکمو اړوند وسایلو او اجناسو او ملکیتونو څېړنه وشوه او لېستونه یې چمتو شول. د سترې محکمې د قضائي تفتیش د یاد پلاوي لخوا په اداري او قضائي برخو کې د شته مشکلاتو په اړه لازمي لارښوونې وشوې او هغوی یې لا نورهم خپلو دندو ته تشویق او متوجه کړل، د چارو د سمون په برخه کې یې

ورته گټورې مشورې ورکړې او د ستونزو د حل لپاره یې ورسره ژمنه وکړه د دوی موجوده ستونزې به د سترې محکمې محترم مقام سره د راپور په بڼه شریکوي.

دغه راز د قضائي تفتیش د یاد پلاوي لخوا د محاکمو له قضائي غړو څخه د کاري ظرفیت معلومولو په هدف تقریري ازمونه واخیستل شوه.

دغه راز په ځینو محاکمو کې له مراجعینو سره لیدنه وشوه او د محاکمو د خدماتو په اړه د هغوی نظرونه واورېدل شول، د تفتیش په دغه بهیر کې د بدخشان په ولایتي زندان

ننګرهار مرافعه محکمه کې د دغه ولایت د ۱۱ ولسوالیو قضاتو ته یو ورځنی سیمینار جوړ شو

هرکلي وروسته خپله عالمانه وینا وکړه، د قضاتو اهمیت یې بیان کړ.

په دغه سیمینار کې د ننګرهار ولایت د ۱۱ ولسوالیو (لعل پوره، نازیان، اچین، سپن غر، غني خېل، کوټ، بټي کوټ، بهسود، چپرهار، گوشته او کامې) د محاکمو قضاتو او مفتي صاحبانو گډون درلود.

یاد سیمینار د مرافعه محکمې د رئیس په مشرۍ د ننګرهار ولایت د ښاري محکمې رئیس مولوي امان الله (حقاني)

د چهارشنبې په ورځ (۱۴۴۴/۳/۲۳) نېټه د ننګرهار ولایت مرافعه محکمې د رئیس شیخ محمد گلاب (فاروقي) په نوښت د محاکمو د رهنمود د فیصلو د اصلاح په خاطر د یاد ولایت د ۱۱ ولسوالیو محاکمو قاضي صاحبانو ته یو ورځنی سیمینار جوړ شو.

دغه سیمینار د قرآنکریم د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت سره پیل شو؛ ورپسې د ننګرهار ولایت د مرافعه محکمې رئیس محترم شیخ محمد گلاب (فاروقي) قضاتو ته تر

گزارش جلسه و بازدید از دفاتر آمریت وثایق و محکمه ابتدائیه شهری پروان

شهری، پرسونل قضائي و اداري آمریت وثایق و دواوین محکمه شهری و مسوول طب عدلی در آن اشتراک ورزیده بودند؛ در نخست آیات چندی از کلام الهی توسط مولوی فخرالدین عضو محرر دیوان مدنی محکمه شهری تلاوت شد؛ سپس محترم «محمدی» رئیس محکمه استیناف روی موارد ذیل صحبت نمود.

۱. پرسونل محاکم باید با مراجعین و اصحاب دعوی رویه حسنه داشته باشند.

۲. مفتی ها و محررین نمی توانند بدون اجازه و هماهنگی با

به تاریخ ۱۴۴۴/۳/۲۲ هـ ق محترم شیخ القرآن والحديث محمد قسیم «محمدی» رئیس محکمه استیناف پروان از دفاتر کاری آمریت ثبت اسناد وثایق و محکمه شهری پروان بازدید به عمل آورد.

همچنان رئیس محکمه استیناف پروان حین بازدید از محاکم فوق الذکر در تالار محکمه ابتدائیه شهری آن ولایت با پرسونل قضائي و اداري نشست اداری را تدویر کرد. در این نشست که محترم مولوی محمد حسن آمرت ثبت اسناد وثایق ومخزن، محترم مولوی نورالله «حماد» رئیس محکمه

د ارزگان د مرافعه محکمې رئیس د دغه ولایت د چوري ولسوالۍ له ابتدائیه محکمې څخه لیدنه وکړه

دې په ټاکلي وخت رسېدنه وشي، د خلق الله کارونه دې په شفاف ډول په خپل وخت کې حل او فصل شي.

د استیناف محکمې رئیس په دې لیدنه کې گډونوالو ته وویل چې د ولسوالۍ له نورو چارواکو سره نېک برخورد وکړي، ترڅو د اسلامي امارت نظام قوي او متحد پاته شي، د یادې ولسوالۍ ابتدائیه محکمې رئیس او مفتي

د مرافعه محکمې له رئیس سره ژمنه وکړه چې ان شاء الله ستاسو ټولې خبرې او سپارښتنې به عملي کوو، خپل قضائي امور به په صداقت او ریښتولۍ سره ترسره کوو.

د استیناف محکمې رئیس شیخ مولوي سخیداد (ابوالتقي) د ابتدائیه محکمې پرېکړه د لوړو محاکمو لپاره بنیاد وباله، قاضي، مفتي او محرر ته یې سپارښتنه وکړه چې د دعوی اړخونو، صورت دعوی، دفع الدعوه او د دوسیې اوراق په دقیق ډول ولولي او هره دوسیې په دقیق ډول وڅېړي.

د استیناف محکمې رئیس په دې لیدنه کې د یادې ولسوالۍ قاضي، مفتي او محرر ته د خپلو کارونو د ښه ترسره کولو لپاره لازم هدايات وکړل وویل، عرایضو ته

په ۱۴۴۴/۳/۲۷ هـ ق د ارزگان ولایت د استیناف محکمې رئیس شیخ مولوي سخیداد (ابوالتقي) د دغه ولایت د چوري ولسوالۍ له ابتدائیه محکمې څخه لیدنه وکړه.

د استیناف محکمې محترم رئیس په دې لیدنه کې د چوري ولسوالۍ د ابتدائیه محکمې قاضي، مفتي او محرر تر هرکلي وروسته وویل، له مراجعینو (مدعی او مدعی علیه) سره د اصولو پر بناء قانوني او عادلانه چلند وکړئ، د محکمې د مراجعینو سره د ملاقات طرز العمل ترتیب کړئ ترڅو د مراجعینو ستونزې په خپل وخت سره حل شي.

جلسه اداری ریاست محکمه مرافعه ولایت بدخشان

جلسه م‌تذکره به تاریخ ۱۴۴۴/۳/۲۱ به اشتراک تمام رؤسا، قضات دیوان‌های محکمه ابتدائیه شهری، محکمه مرافعه و قضات آمریت ثبت اسناد وثایق و مخزن تحت ریاست مولوی شمس الله «عزیزی» رئیس محکمه مرافعه دایر گردید.

نخست جلسه با تلاوت آیات چندی از کلام الله مجید آغاز شد؛ سپس روی موضوعات شامل آجندای جلسه که قبلاً ترتیب و تهیه گردیده بود هر کدام بالنوبه مورد بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

۱- محترم مولوی شمس الله «عزیزی» رئیس محکمه مرافعه بدخشان راجع به اهمیت برگزاری جلسات اداری غرض حل چالش‌های اجراءات یومیه صحبت مفصل نمودند.

۲- خود داری از رخصتی‌های خود سرانه (هیچ یکی بدون اجازه رئیس محکمه مرافعه بدخشان وظایف محوله خود را ترک نمایند؟) در صورت تخلف با ایشان برخورد قانونی صورت خواهد گرفت

جلسه م‌تذکره به تاریخ ۱۴۴۴/۳/۲۱ به اشتراک تمام رؤسا، قضات دیوان‌های محکمه ابتدائیه شهری، محکمه مرافعه و قضات آمریت ثبت اسناد وثایق و مخزن تحت ریاست مولوی شمس الله «عزیزی» رئیس محکمه مرافعه دایر گردید.

نخست جلسه با تلاوت آیات چندی از کلام الله مجید آغاز شد؛ سپس روی موضوعات شامل آجندای جلسه که قبلاً ترتیب و تهیه گردیده بود هر کدام بالنوبه مورد بحث و تبادل

گزارش از سفر رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت فراه به محکمه ابتدائیه ولسوالی اناردره

اناردره به آن ولسوالی سفر نمود.

محترم الحاج مولوی محمد گل «صیاد» رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت فراه در جریان این سفر بعد از

استماع مشکلات مردم و پرسونل محکمه متذکره؛ جهت رفع چالش‌ها و مشکلات و رسیده‌گی عادلانه و سریع قضایا برای مسوولان محکمه فوق الذکر توصیه‌ها و

او د قوماندانی په محلي زندان کې د ۹۱ نارینه، ۱۴ ښځو او پنځو ماشومانو بنديانو تفصيلي تفتيش ترسره شو او د بنديانو د برخليک په اړه معلومات وشول.

د یادو قضائي ارگانونو د قضائي غړو او اداري کارکوونکو لخوا د قضائي تفتيش د یاد پلاوي هرکلی وشو، د دغه پلاوي له صمیمانه او نرم چلند څخه یې خوشي څرگنده کړه او د تفتيش ریاست د تفتيش دغه بهیر یې د معیاري شرعي محاکمو رامنځته کولو پر لوري اغېزمن گام وباله.

د اصولو مطابق لارښوونې وشوې او هر یو یې خپلو مسوولیتونو ته متوجه کړ.

پر دې سربیره په یاد سیمینار کې حاضرینو ته د فیصلو د قانوني لیکلو او د موضوعاتو پر وخت خلاصېدو هدايت وشو.

دغه سیمینار د محاکمو د رهنمود د فیصلو د اصلاح په خاطر ترتیب شوی وو ذکرشوی سیمینار چې د سهار په نهو بجو شروع ترڅلورنیمو بجو پوری یې دوام وکړ د مرافعه محکمې رئیس په دعائیه پای ته ورسیده .

طرف مقام عالی ستره محکمه ا. ا. افغانستان مواصلت می‌ورزد معیار عمل خویش قرار دهند.

۶. عدم اخذ مطالبه پول بخاطر ترتیب وثایق مختلف النوع.
۷. استعمال‌های که به مسوولان طب عدلی رسماً فرستاده میشود، در قسمت آن توجه جدی نموده و با درک مسوولیت معلومات ارایه بدارند. و همچنان مواردی محرم (پوشیده) را به شکل محرم دوباره به محاکم بفرستند، باید تعلق صورت نگیرد.

در اخیر جلسه مشکلات و پیشنهادات محاکم مذکور استماع و یادداشت گردید تا به آن رسیده‌گی صورت گیرد و جلسه با دعائیه خیر به پایان رسید.

په همدی نېټه د ارزگان ولایت د استیناف محکمې رئیس او یادې ولسوالۍ د ابتدائیه محکمې رئیس او مفتي د دوو قومونو ترمنځ د یوې نوې ویالې پرسرد رامنځته شوي جنجال څخه هېتتي وکړه، له دواړو لوریو یې پوښتنې وکړې او اسنادونه یې وکتل.

د استیناف محکمې رئیس طرفینو ته ډاډ ورکړ چې ترمنځ به یې ژر تر ژره فیصله کوي او د یادې ولسوالۍ قاضي او مفتي ته یې هدايت وکړ چې فیصله یې ور وکړي ترڅو د دواړو قومونو ترمنځ رامنځته شوې ستونزه حل شي .

۹- خود اری از مهمان نوازی‌ها در اوقات رسمی.
۱۰- تسریع در روند بررسی دوسیة‌ها.
۱۱- دیوان منسوبین نظامی نیز در تشکیل محکمه ابتدائیه شهری فعال شده و قضات آن دیوان آغاز به کار کردند؛ لاله الحمد مشکل منسوبین نظامی حل شد.
در اخیر مشارکین جلسه وعده سپردند که موارد فوق را در اوقات رسمی جداً رعایت می‌نمایند.
و جلسه با کلمات دعائیه توسط رئیس دیوان منسوبین نظامی خاتمه یافت.

رهنمائي‌های لازم‌کرد و به تاریخ ۱۴۴۴/۳/۱۴ هـ ق دوباره عازم مرکز ولایت گردید.

د هلمند استیناف محکمه کې په شهري او د ولسوالیو په محاکمو کې د قاضیانو د تبدیلی په مناسبت غونډه ترسره شوه

قاضي د مارجې ولسوالۍ د محکمې د قاضي په حیث،
 – مولوي دوست محمد د هلمند ولایت د مارجې ولسوالۍ سابقه قاضي د شهري محکمې د عمومي رئیس په حیث،
 – مولوي عبدالودود د هلمند ولایت د شهري محکمې د دېوان ترافیک سابقه مفتي دگرشک ولسوالۍ د محکمې رئیس په حیث،
 – مولوي محمدابراهیم د هلمند ولایت د نوزاد ولسوالۍ سابقه قاضي دگرشک ولسوالۍ د محکمې د مفتي په حیث،
 – مولوي محمد آصف د هلمند ولایت د نوزاد ولسوالۍ سابقه مفتي د نوزاد ولسوالۍ د محکمې د قاضي په حیث،
 – مولوي عبدالقیوم د هلمند د شهري محکمې د دېوان مدني سابقه رئیس د نادعلي ولسوالۍ د محکمې د قاضي په حیث،
 – مولوي عبدالسلام د هلمند ولایت د شهري محکمې سابقه مفتي د نهرسراج ولسوالۍ د محکمې د مفتي په حیث،
 – مولوي عبدالحی د هلمند ولایت دگرشک ولسوالۍ سابقه مفتي د نوزاد ولسوالۍ د مفتي په حیث،
 د الله تعالی له عالي دربار ورتنه په ورسپارل شوو دندو کې بریالیتوب غواړم،
 یاده ناسته د اختتامیه دعا په ویلو سره پای ته ورسېده.

د دېوان امنیت عامه سابقه مفتي د شهري محکمې د دېوان مدني د رئیس په حیث،
 – مولوي شهزاده د هلمند ولایت دگرشک ولسوالۍ سابقه قاضي د شهري محکمې د دېوان مدني د مفتي په حیث،
 – مولوي عبدالحنان د هلمند ولایت د شهري محکمې د دېوان ترافیک سابقه رئیس د شهري محکمې د دېوان امنیت عامه د رئیس په حیث،
 – مولوي سعید د هلمند ولایت د شهري محکمې د دېوان امنیت عامه سابقه رئیس د شهري محکمې د دېوان امنیت عامه د محرر په حیث،
 – مولوي محمد گل د هلمند ولایت د شهري محکمې د دېوان ترافیک سابقه محرر د شهري محکمې د دېوان امنیت عامه د مفتي په حیث،
 – مولوي سراج الدین د هلمند ولایت د نادعلي ولسوالۍ سابقه د شهري محکمې د دېوان ترافیک د رئیس په حیث،
 – مولوي عبدالغفار د هلمند ولایت د نهرسراج ولسوالۍ سابقه مفتي د شهري محکمې د دېوان ترافیک د مفتي په حیث،
 – مولوي جلیل احمد د هلمند ولایت د شهري محکمې سابقه عمومي رئیس د باباجي ولسوالۍ د محکمې د رئیس په حیث،
 – مولوي عبدالناصر د هلمند ولایت د شهري محکمې د دېوان امنیت عامه سابقه محرر د شهري محکمې د دېوان ترافیک د محرر په حیث،
 – مولوي مدثر د هلمند ولایت د باباجي ولسوالۍ سابقه

حاضرین د قضاء په چارو کې عدالت ته وهڅول او زیاته یې کړه چې مور او تاسو باید د خلکو د موضوعاتو په حل او فصل کې غور، دقت او عدالت وکړو.
 دغه راز محترم ابوسعید الغزنوي وویل، مور او تاسو په عظیمه ابتلاء کې واقع شوي یو، نو باید له غرور او تکبر څخه ځانونه وساتو او د خلکو د موضوعاتو په حل او فصل کې پوره احتیاط وکړو؛ ترڅو د الله (جل جلاله) په مسؤولیت کې واقع نشو.
 دغه راز نوموړي د غونډې ګډونوالو ته توصیه وکړه چې له مراجعینو سره ښه چلند کوئ، د هغوی موضوعات حل او فصل کړي او زیاته یې کړه، چې دې ملت شل کاله په جهادي دوران کې په ډېر اخلاص قرباني ورکړه، ځان، مال، اولاد او هرڅه یې تر مجاهدینو او د دین لپاره قرباني کړل، همدارنګه یې ګډونوالو ته وویل چې د ملت عام خلک ۴۰ کاله جګړو ځپلي، ډېری یې د محاکمو په اصولو پوه کړي او د غونډې ګډونوالو ته د استیناف محکمې رئیس د تمیز عالي مقام او د سترې محکمې د معاونیت قضائي لخوا د قضاتو کرامو د تبدیلی ترتیب شوی نوم لږ اعلان کړ.
 د یادې تبدیلی په رابطه د جنوب غرب زون د تمیز عالي مقام او د سترې محکمې د معاونیت قضائي لخوا د قضاتو کرامو د متن په لاندې ډول دی.
 د هلمند ولایت په محاکمو کې د جنوب غرب زون د تمیز عالي مقام عمومي رئیس او د سترې محکمې معاون شیخ الحدیث مولوي سردار محمد (ابوالفیضان) (حکم):
 – مولوي موسی کلیم د هلمند ولایت د شهري محکمې

د هلمند ولایت د استیناف محکمې دغونډو په تالار کې د روان ۱۴۴۴ هـ ق کال د ربیع الاول میاشتې په ۲۶ مه نېټه د یادې محکمې د رئیس (ابوسعید الغزنوي) په مشرۍ د جنوب غرب زون د تمیز عالي مقام او د سترې محکمې د قضائي معاونیت لخوا په شهري او د ولسوالیو په محاکمو کې د قاضیانو د تبدیلی په مناسبت غونډه جوړه شوه.
 په دې غونډه کې د استیناف او شهري محکمې د دېوانونو پر رئیسانو او مفتي صاحبانو سربېره د نوزاد، گرشک، باباجي، مارجې او نادعلي ولسوالیو د محاکمو قاضیانو او مفتي صاحبانو ګډون کړی و.
 غونډه د کلام الله مجید د څو مبارکو آیتونو په تلاوت سره پیل شوه؛ ورپسې د استیناف محکمې د عامه امنیت دېوان رئیس او مفتي ګډونوالو ته تفصیلي خبرې وکړې وویل، اسلامي نظام د الله (جل جلاله) له لوري ستر نعمت دی، او د الله (جل جلاله) د دغه نعمت شکرانه اداء کول زموږ ټولو مسؤولیت او وجیبه ده.
 دغه راز د استیناف محکمې د عامه امنیت دېوان رئیس د غونډې ګډونوال د آمر اطاعت ته وهڅول.
 ورپسې د استیناف محکمې رئیس د غونډې ګډونوالو ته هر اړخیزه وینا وکړه او زیاته یې کړه چې مور او تاسو به د خپلو مشرانو اطاعت کوو؛ ځکه زموږ او تاسو دنیوي او اخروي کامیابي د آمر او په اطاعت کې ده.
 نوموړي د غونډې ګډونوالو ته په خطاب کې وویل، د شرعي احکامو تنفیذ او تطبیق د ټولني د بقا لپاره خورا مهم او اړین دی.
 د استیناف محکمې رئیس د خپلو خبرو په دوران کې

رئیس جدیدالتقرر محکمه شهرى ولایت تخار رسماً معرفی گردید

منسوبین آن محکمه معرفی و رسماً آغاز به کار نمود.
 محفل معرفی رئیس محکمه شهرى تخار ابتداءً با تلاوت چندی از آیات کلام پر فیض الهی آغاز شد؛ سپس محترم حنفی صاحب رئیس محکمه مرافعه تخار پیرامون اهمیت جایگاه قضاء صحبت نمود گفت که گرفتن وظیفه بخصوص وظیفه قضاوت امتیاز نیست؛ بلکه مسؤولیت

محترم الشیخ عبدالحمید (متوکل) رئیس پیشین محکمه ابتدائیه ولسوالی رستاق که حسب لزوم دید مقام عالی ستره محکمه امارت اسلامی تازه به صفت رئیس محکمه شهرى تخار تعیین شده بود به روز شنبه مؤرخ ۲۵/ربیع الاول سال ۱۴۴۴ هـ ق توسط محترم الحاج مولوي محمد صابر (حنفی) رئیس محکمه مرافعه ولایت تخار به

د سترې محکمې متحدالمآلونه...

د دارالانشاء عمومي ریاست دي دغه موضوع په متحدالمآل شکل ټولو محکمو ته واستوي.))
 بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب لومړۍ پریکړه د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت تمیزونو دېوانونو مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شوه تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړنې تر سره شي.

۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق د لومړۍ پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسې هدایت وکړ:
 ((د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو او د سترې محکمې مربوط ریاستونو ټول کارکونکي خصوصاً قضائي اعضاء دي په رسمي وخت کې د میلنمو او عارضینو سره ملاقات نه کوي عارضین دي یواځي د مستقلي فیصلې او د واقعي ضرورت په صورت کې راغواړي.

رئیس محترم الشیخ عبدالحکیم «الحقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا د اعضاوو په ګډون د عالي شورا غونډه دائره شوه چې د یاد مجلس په آډیا کې اوله موضوع داسې وه: ((په مرکز او ولایتونو کې د محاکمو منسوبینو ته د کار په وخت کې میلمانه او یا هم عارضین مراجعه کوي چې له امله یې د منسوبینو د کار وخت ضائع کیږي، په دې اړه چې څنګه وشي؟))
 د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۷) مورخ ابتدائیه، مرافعه، نظامي محاکمو، تمیزونو د دېوانونو او مرکزي ریاستونو د قضائي منسوبینو او اداري کارمندانو د حاضرۍ د کنټرول په باره کې چې څنګه ترتیب وشي؟))
 د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۷) مورخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق د نهمې پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسې هدایت وکړ:
 ((د محاکمو د کاري وخت د تعیین په باره کې د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام فرمان نمبر(۱۴۹۴ج۱) مورخ۱۴۴۳/۹/۲ هـ ق چې د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر(۱۴) مورخ ۱۴۴۳/۱۰/۲۱ هـ ق په توسط ټولو محکمو ته استول شوی، د هغه مطابق، د سترې محکمې د تمیزونو، مرکزي

تر پنج شنبې د سهار په اتو(۸) بجو او د ماپنښین په یوه (۱:۰۰) بجو د حاضرۍ کتاب وګوري که د ده مربوط کوم ملګري د سهار په اول وخت کې یا د ماپنښین په اخیر وخت کې په ټاکلي وخت حاضر نه وي حاضرې دي ورته قید کړي که کوم رئیس داسې ونه کړي نو امارت او الله تعالی ته به مسؤول وي.))
 بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب نهمه پریکړه د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شوه تر څو د هغه مطابق شرعي او اصولي اجراءات ترسره شي.

رااستوي چي عارض ولري، او کومي دوسيې چي عارض نه لري هغه دي نه رااستوي ځکه؛ د اداري اصولنامې د (۱۸۸) مادې مطابق، هغه دوسيې چي عارض نه لري محاکم اصولاً اجراءات نشي پر کولای.

کومي دوسيې چي عارض نه لري او محاکمو ته رااستول شوي دي، هغه دي بېرته مربوطه حقوقو رياستونو او څارنواليو ته واستول شي او هم دي محاکمو ته خبر ورکول سي چي يواځي هغه موضوعات اخلی چي عارض ولري.))

بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب دريمه پریکړه د دې متحدمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت تمیزونو دیوانونو مرافعه او ابتدائیه محکو ته واستول شوه تر څو د هغې په رڼاکي شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

یادونه: پورته ذکر شوی هدايت د مکتوب نمبر (۶۰۰) مورخ ۱۴۴۴/۳/۲۳ هـ ق په توسط د عدلیې وزارت ته او د مکتوب نمبر (۶۰۱) مورخ ۱۴۴۴/۳/۲۳ هـ ق په توسط لوی څارنوالی ته استول شوی دی تر څو خپلو ټولو د حقوقو ریاستونو او څارنوالیو ته یې واستوي.

او مستقلي فيصلې لپاره فتوی لیکي، په دغه فتوی کي به د تائید په صورت کي د تائید او د رد په صورت کي د رد دلالت په تفصیلي ډول لیکي، همدارنگه د مستقلي فیصلې په صورت کي به مدلل او واضح فتوی د حنفي مذهب د راجح قول مطابق لیکي.

همدارنگه د یاد مجلس پنځمه پریکړه داسي وه: ((دارالانشاء عمومي ریاست دي د سترې محکمې مرکزي دیوانونو او د مربوطه ولایتونو د استیناف او ابتدائیه محکو مفتیانو صاحبانو ته د دوسیو د کتلو او ثبت لپاره په پښتو او دري ژبو جدول ترتیب کړي او ټولو محکو ته دي په متحدمال شکل واستوي.))

بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب څلورمه او پنځمه پریکړه او ورسره مل په پښتو او دري ژبو ترتیب شوي یاد جدولونه د دې متحدمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو ته واستول شوه تر څو د هغې په رڼاکي شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

((د ابتدائیه، استیناف او نظامي محاکمو هغه فیصلې چي په ابتدائیه او استیناف مرحله کي قطعي کیږي هغه دي د اجراء د امر تر لاسه کولو لپاره تمیز نه نه رااستوي خپله دي تطبیقي تمیز نه په استولو کي د کتلو او تطبیق لپاره کومه فایده نشته ځکه قطعي فیصلې تمیز نه لري او اصولاً یې تمیز نسي کتلای او بل د قطعي فیصلو په تطبیق کي ځنډ واقع کیږي.

د زونونو نظامي محاکم دي د خپلو قطعي سویو فیصلو د اجراء مکتوب پر مربوطه مرجع ورکوي، ابتدائیه دي د خپلو قطعي فیصلو او مرافعه دي د خپلو قطعي فیصلو د اجراء مکتوب پر مربوطه مرجع ورکوي یواځي د خبرتیا لپاره دي یادي محکمې د خپلو قطعي سویو فیصلو کاپیانې اړونده تمیز ته استوي.

یادونه: هغه فیصلې چي یواځي د وخت تیریدلو په سبب قطعي سوي وي د اجراء مکتوب ورکول یې د ابتدائیه او مرافعي صلاحیت نه دی، مربوطه د تمیز ریاست که قابل تطبیق ویل د اجراء مکتوب به ورکړي.))

بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب شپږمه پریکړه د دې متحدمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو ته واستول شوه تر څو د هغې په رڼاکي شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

د متحدمال ګڼه: ۲۸
نېټه: ۱۴۴۴/۳/۲۶ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته
وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق چي د ۱۴۰۱ هجري لمريز کال د میزان میاشتي د دیارلسمي (۱۳) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم الشیخ عبدالحکیم «الحقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دایره شوه، د یاد مجلس په آډنډا کي دریمه موضوع داسي وه: ((په مرکز او ولایتونو کي د حقوقو او څارنوالیو څخه محاکمو ته داسي دوسيې رااستول کیږي چي هیڅ عارض نه لري، په دي اړه چي څرنگه وشي؟))
د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۷) مورخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق د دریمي پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسي هدايت وکړ: ((د عدلیې وزارت او لوی څارنوالی دواړو ته دي مکتوب واستول شي تر څو خپلو ټولو د حقوقو ریاستونو او څارنوالیو ته هدايت وکړي چي له دې وروسته دي محکو ته یواځي هغه دوسيې

د متحدمال ګڼه: ۲۹
نېټه: ۱۴۴۴/۳/۲۷ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته
وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق چي د ۱۴۰۱ هجري لمريز کال د میزان میاشتي د دیارلسمي (۱۳) نېټې سره سمون خوري د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم الشیخ عبدالحکیم «الحقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دایره شوه چي د یاد مجلس په آډنډا کي څلورمه موضوع داسي وه: ((د ټولو محکو مفتي صاحبان به د فیصلې د تائید، نقض لپاره مستقله فتوی لیکي او که نه؟ که چيري د فیصلو د تائید او رد لپاره فتوی لیکل ضرور وي نو آیا په دغه فتوی کي به د تائید او رد دلالت هم لیکي او که نه؟))
د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۷) مورخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق د څلورمي پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسي هدايت وکړ: ((د ټولو محکو او دیوانونو مفتي صاحبان به د هري فیصلې د تائید، نقض

د متحدمال ګڼه: ۳۰
نېټه: ۱۴۴۴/۳/۲۹ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته
وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۳/۲۳ هـ ق چي د ۱۴۰۱ هجري لمريز کال د میزان میاشتي د اووه ویشتمې (۲۷) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم الشیخ عبدالحکیم «الحقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دایره شوه، د یاد مجلس په آډنډا کي شپږمه موضوع داسي وه: ((د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدمال نمبر (۱۴) مورخ ۱۴۴۴/۲/۴ هـ ق په دریم جزء کي هدايت شوی و چي (د فیصلو د تطبیق امر د تمیز لخوا ورکول کیږي او د تمیز عالي ریاست به په خپل مکتوب کي د هغه مرجع تعیین کوي چي فیصله د تطبیق لپاره ورته استوي او په دغه ترتیب کي چي کوم ځنډ مخ ته راځي د هغه د مخنیوي لپاره پر حل لاره غورکوي.))
بناءً د تمیز لخوا د دغه فیصلو د تطبیق په امر ورکولو کي چي کوم ځنډ راځي د هغه د مخنیوي لپاره چي څنګه وشي؟))
د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۱۱) مورخ ۱۴۴۴/۳/۲۷ هـ ق د شپږمي پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسي هدايت وکړ:

توحيد گزارش راپور دوسيه جات وثایق ریاست محکمۀ مرافعه ولایت (میدان وردگ) از تاریخ ۱۴۴۴/۳/۱۵ الی ۱۴۴۴/۳/۳۰

شامل اجراءات دواوین مرافعه، آمریت وثایق، محکمه ابتدائیه شهري، محاکم ابتدائیه ولسوالی ها به شرح ذیل تحریر است.

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۵۹) دوسیو وارد محاکم گردیده است؛ در حالی که قبلاً (۵۰۹) دوسیو تحت دوران قرارداشت که مجموعاً (۵۶۸) دوسیو میشود.
از آن جمله (۴۲) دوسیو مکتوبی (۹۰) دوسیو قرار قضائی و پیرامون (۱۹) دوسیو فیصله صادر گردیده و (۵۹) دوسیو تحت کارمی باشد.

در بخش جزایی:

در جریان دو هفته به تعداد (۱۶) دوسیو وارد محاکم

د سترې محکمې متحدمال ګڼه...

د متحدمال ګڼه: ۲۷
نېټه: ۱۴۴۴/۳/۲۴ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته
وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق چي د ۱۴۰۱ هجري لمريز کال د میزان میاشتي د دیارلسمي (۱۳) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم الشیخ عبدالحکیم «الحقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دایره شوه چي د یاد مجلس په آډنډا کي لسمه موضوع داسي وه: ((محاکمو هغه کارکونکي چي کور او د وظیفې ځای یې سره ليري وي، په دغه اړه چي څرنگه ترتیب وشي؟))
د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۷) مورخ

۱۴۴۴/۳/۹ هـ ق د لسمي پریکړې په اساس، د پورته ذکر شوي موضوع په اړه داسي هدايت وکړ:

((د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو او د سترې محکمې مربوط ریاستونو ټول کارکونکي خصوصاً قضائي اعضاء مکلف دي چ د خپل مسؤلیت په ټوډې ساحه کي دکور ترتیب برابر کړي تر څو په دغه ترتیب سره د خلگو د موضوعاتو د حل او فصل د ځنډ مخنیوی وسي.

آینده کي به یو ملګری هم د مسافری په شکل کي نه وي او کوم څوک که دکور د نه راوستلو لپاره عذر ونه وایي عذر ونه یې قابل قبول نه دي.))

بناءً د سترې محکمې عالي شورا د پورته ذکر شوي تصویب لسمه پریکړه د دې متحدمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکو ته واستول شوه تر څو د هغه مطابق شرعي او اصولي اجراءات ترسره شي.